

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/158/2018
Identifikačné číslo spisu: 8115222712
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8115222712.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému A. H., bývajúcemu v J., o zaplatenie 3.911,45 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C/357/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 10. apríla 2018 sp. zn. 10Co/50/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Prešov dňa 27. augusta 2015 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 3.911,45 Eur, zmluvného kapitalizovaného úroku vo výške 167,70 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 0,80 Eur, žiadala priznať aj úrok z nezaplatenej istiny vo výške 15,90 % ročne od 2. júla 2015 do zaplatenia, a taktiež úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov od 2. júla 2015 do zaplatenia, a náhrady trov konania.

2. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 23. marca 2017 č.k. 10C/357/2015-49 prvým výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 3.911,45 Eur spolu s 5 %-ným ročným úrokom z omeškania od 12. júna 2015 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, a druhým výrokom žalobu v zostávajúcej časti, t.j. o zaplatenie zmluvného kapitalizovaného úroku vo výške 167,70 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 0,80 Eur, úroku z nezaplatenej istiny vo výške 15,90 % ročne od 2. júla 2015 do zaplatenia, a taktiež úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov od 2. júla 2015 do zaplatenia, zamietol. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyňi trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku v rozsahu 88 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že v zmluve o úvere neboli pri údají o ročnej priemernej miere nákladov (ďalej len „RPMN“) uvedené všetky predpoklady použité na jeho výpočet (neobsahujúc všetky obligatórne náležitosti), preto bolo potrebné považovať úver za bezúročný a bez

poplatkov. Dospel k záveru, že žalovaný zaplatil žalobkyni zatiaľ sumu 88,55 Eur, zatiaľ čo úver mu bol poskytnutý vo výške 4.000 Eur, preto ho zaviazal na zaplatenie zvyšnej časti istiny vo výške 3.911,45 Eur s príslušenstvom špecifikovaným vo výroku.

3. Proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku o trovách konania rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa odvolanie. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku, ktorým v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, a vo výroku o náhrade trov konania ako vecne správny potvrdil.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s tým, že jeho prípustnosť vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ C.s.p. Podľa jej názoru, v čase vydania napadnutého rozhodnutia dovolacieho súdu právna otázka v časti týkajúcej sa absencie náležitostí podľa § ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z.z. ešte nebola vyriešená, a v časti týkajúcej sa absencie náležitostí podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z. nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom, ktorého rozhodnutie záviselo od vyriešenia otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Vyčítala odvolaciemu súdu nesprávnosť jeho právneho záveru, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu chýbajúcich náležitostí vyžadovaných zákonom č. 129/2010 Z.z. Poukázala pritom na právny názor vyjadrený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. februára 2018, č.k. 3 Cdo 146/2017 a 4 Cdo 211/2017, podľa ktorého nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Žiadala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil zamietajúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie, zrušiť spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie.

5. Žalovaný sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadril.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 C.s.p.), na to oprávneným subjektom (§ 427 C.s.p.), zastúpeným podľa § 429 ods. 1, § 429 ods. 2 písm. b/ C.s.p. skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

7. V zmysle § 422 ods. 1 písm. a/, b/ C.s.p. dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy a v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada, a ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

8. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cenom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenový znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie vecí možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. K príslušenstvu pohľadávky (najčastejšie k výške úrokov, úrokov z omeškania, poplatku z omeškania, priznaným trovám konania) sa však pri určení výšky predmetu sporu neprihliada. Ak sa však predmetom dovolacieho konania stáva len toto príslušenstvo, prípustnosť dovolania sa odvíja od rovnakých limitov ako pri uplatnenej pohľadávke (istine), avšak s tým rozhodujúcim rozdielom, že dovolací súd bude majetkový cenový skúmať k času podania dovolania, t.j. začiatku dovolacieho konania.

9. V predmetnej veci bol dovolaním napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý druhým výrokom rozsudku žalobu v zostávajúcej časti, t.j. o zaplatenie zmluvného kapitalizovaného úroku vo výške 167,70 Eur, kapitalizovaného úroku z omeškania vo výške 0,80 Eur, úroku z nezaplatených istín vo výške 15,90 % ročne od 2. júla 2015 do zaplatenia, a taktiež úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov od 2. júla 2015 do zaplatenia, zamietol. Predmetom dovolacieho konania je len príslušenstvo pohľadávky, ktorého výška v čase podania dovolania činila 2.689,72 Eur. Výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby (súdu došla 31. augusta 2015) bola 380 Eur (podľa § 1 písm. a/ Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 297/2014 Z.z.). Odvolací súd teda rozhodoval v dovolaní napadnutej časti výroku o príslušenstve pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, t.j. 3.800 Eur. Prípustnosť dovolania žalobkyne bola preto v zmysle § 422 ods. 1 písm. c/ C.s.p. vylúčená.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojej rozhodovacej činnosti (napr. 6 Cdo 191/2018, 6 Cdo 42/2018, 4 Cdo 186/2018, 7 Cdo 216/2018, 1 Cdo 263/2018) v obdobných veciach už uviedol, že „i keď v preskúmvanej veci išlo o tzv. spotrebiteľský spor, teda spor s ochranou slabšej strany, pre posúdenie prípustnosti dovolania neprichádzalo do úvahy uplatnenie nižšieho majetkového cenzu, t.j. dvojnásobku minimálnej mzdy v zmysle § 422 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Účelom zníženia majetkového cenzu v sporoch s ochranou slabšej strany je totiž podľa dôvodovej správy k C.s.p. zvýšená procesná ochrana slabšej strany, ktorou je v spotrebiteľskom spore spotrebiteľ. Táto zvýšená procesná ochrana spočíva v sprístupnení dovolania i pri nižšej sume peňažného plnenia. Znížený majetkový cenzus sa teda v spotrebiteľskom spore uplatní, ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ. Pokiaľ je však dovolateľom neúspešný dodávateľ, pre posúdenie prípustnosti dovolania platí majetkový cenzus vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Táto interpretácia neodporuje princípu rovnosti zbraní, pretože je všeobecne známou skutočnosťou, že rovnosť subjektov je v určitých sporoch (vzhľadom na postavenie strán) len fikciou, na ktorú zákonodarca v C.s.p. reagoval tzv. pozitívnou diskrimináciou, t.j. osobitnou právnou úpravou sporov s ochranou slabšej strany. Za takéto spory sa považujú spotrebiteľské spory, antidiskriminačné spory a individuálne pracovné spory (§ 290 až § 323 C.s.p.), pričom slabšou stranou v nich je spotrebiteľ, zamestnanec a diskriminovaný. Ochrana slabšej strany spočíva v tom, že sa jej priznáva viac práv za účelom docielenia rovného postavenia s druhou stranou sporu, a teda dôsledného naplnenia princípu rovnosti zbraní“.

10.1. Vo veci 7 Cdo 256/2018 na podporu uvedeného názoru, preferujúceho účel (zákona) zníženia majetkového cenzu v sporoch s ochrannou slabšej strany (bod 10) najvyšší súd poukázal aj na čl. 3 CSP v spojitosti s čl. 152 ods. 4 ústavy Slovenskej republiky. Výslovil, že v neposlednom rade na rovnakom základe je stanovená aj povinnosť platenia súdneho poplatku (zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, pozn.), ktorá sa, rovnako zvýrazňujúc uvedený účel, viaže na osobné (spotrebiteľa) a nie vecné (konanie so spotrebiteľom) oslobodenie.

11. So zreteľom na uvedené dovolací súd nemal dôvod odkloniť sa od uvedeného názoru, ktorý predstavuje už ustálenú súdnu prax, a preto dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako neprípustné odmietol.

12. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému ich náhradu nepriznal, pretože aj keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zaviniť žalobkyňa (§ 256 ods. 1 C.s.p.), žalovanému žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.